

Geert Koning

Eind oktober was het dan zover: in het weekend van 22 tot 24 oktober 2004 werd de natuurbehoudactie van de Landelijke Jongeren uitgevoerd. In de glooiende, landschappelijk zo mooie omgeving van Groesbeek werd de woonplek van een dassenfamilie grondig opgeknapt. De ondergroei van het stuk bos werd ontdaan van overwoekerende vegetatie en er werd hard gezaagd, gespit en geknipt.

Geslaagde natuurbeschermingsactie Landelijke Jongeren:

Dassenburcht hersteld

LEVEN IN HET BOS

Het was schitterend om te zien hoe temidden van het oude hakhoutbosje de grond 'leefde'. Geen bedekte groezelige bosbodem, maar vers zand op de waaier nabij de ingang van de burcht. Geel zand, dat samen met de pootafdrukken duidelijk een teken van leven gaf van bewoners.

Een familie van circa tien dassen bewoont de burcht; tot voor kort was dat met kroost zelfs twaalf in getal. Ontzettend mooi en indrukwekkend om te zien.

De zandwaaier fungeert als een verzameling 'jaarringen' waaraan kan worden afgelezen hoe oud de burcht is. Elk seizoen vallen er weer bladeren op het zand en die worden weer afgedekt met een laagje zand vanuit de burcht. Zo ontstaan opeenvolgende lagen zand en bladeren waarmee het aantal jaren kan worden geteld.

De burcht heeft niet één, maar vele uitgangen, en gangen die onder het hele hakhoutbosje door lopen. Soms slaapt het mannetje, als hij even genoeg heeft van alle vrouwtjes, ver van hen vandaan, in een ander vertrek.

Zo eind oktober zijn de dassen wat rustiger en vertonen minder buitenactiviteit. Zodoende was dit ook de geschikte periode om bovenop hun huis aan het werk te gaan. Bij teveel verstoring kan namelijk een zwanger vrouwtje te gestresst raken en wordt de beginnende vrucht geaborteerd. Hoewel we met bijna veertig man waren (zelfs een aantal voor één dag vanuit Delft op en neer!) zijn we er zeer goed in geslaagd om de rust voor de dassen te behouden. En dan te bedenken dat onder

je voeten zich tien van die grote zwart-witte beesten bevinden...

ZAGEN, SPITTEN, TREKKEN, MAAIEN, KNIPPEN

Het hakhoutbosje – op een glooiende helling – was al lange tijd niet meer als zodanig gebruikt. De verschillende soorten bomen waren derhalve de lucht in geschoten en van onderbegroeiing was nauwelijks sprake meer. Geen beschutting dus, waardoor de dassen zich sneller minder veilig voelen en sneller verstoord zijn. In ploegen aan de gang met de verschillende werkzaamheden: zagen van weer opgeschoten Amerikaanse eiken, verwijderen van vlier, uitspitten en trekken van bramen, het met een bosmaaier verwijderen van de ergste bramenmassa en met takkenscharen vele uitlopers te lijf.

De weergoden waren ons goed gezind: na enige druilerigheid aan het begin ging het weer over in herfstachtige omstandigheden met rustige wind en mooie luchten.

De bedoeling was om langs het bos ook een haag van onder andere meidoorn, hazelaar, mispel en wilde appel aan te planten. Door het nog veel te zachte weer (eind oktober!) kon de kweker de jonge aanplant echter niet uitleveren. Die zal door Das & Boom – de vereniging waarmee we samen deze natuurbehoudactie hadden georganiseerd – later dit seizoen nog worden aangeplant. Zo ontstaat een lijnelement in het landschap waarlangs dieren en in dit geval dassen zich kunnen verplaatsen.

Het bosje heeft overigens ook een bijzondere historische geschiedenis: als je goed keek zag je op de helling de horizontale 'parkeerplaatsen' voor de Duitse tanks in de Tweede Wereldoorlog. In deze omgeving heeft de Slag van Arnhem zich afgespeeld.

HEGGEN EN GRAFTEN

De omgeving van Groesbeek heeft een groot aantal kilometers aan heggen, hoewel dit helaas ook door gebrek aan onderhoud en nieuwe aanplant achteruit gaat. De Vereniging Das & Boom zet zich ook hiervoor in om de heggen en graften te behouden. Op zondag namen we als groep van vijfendertig LJ-ers de heggen op de Vossenberghoeve onder handen. In korte tijd werd een lang stuk heg van ongewenste soorten begroeiing ontdaan en konden we aan het wat meer relaxte deel beginnen: een bezoek aan het bezoekerscentrum van Das & Boom en hun (zelf aangelegd) fascinerend overzicht van twaalf in het miniatuur aangelegde Nederlandse landschappen.

BEZOEKERSCENTRUM

Vereniging Das & Boom is allang niet meer de club van alleen de das of korenwOLF. Hun beleid is meer de koers opgegaan van het beschermen van waardevolle landschappen in zijn geheel. De aangelegde miniatuur landschappen, zoals van specifieke Limburgse of Noord-Hollandse streken, zijn daar een goed voorbeeld van. Tezamen met het bezoekerscentrum nabij de bekende en historische Duivelsberg zeker de moeite waard voor een bezoek!

Geert Koning organiseert de natuurbehoudacties van de Landelijke Jongeren van de KNNV.

De KNNV-Landelijke Jongeren (voor ieder tussen circa 20 en 33 jaar) heeft nog veel meer activiteiten, waarin natuurstudie, landschap, geologie, nieuwe gebieden leren kennen en gezelligheid centraal staan. Voor meer info kun je kijken op www.knnv.nl/lj, voor meer info over Das & Boom op www.dasenboom.nl en over het informatiecentrum aan de Rijkstraatweg 174 in Beek-Ubbergen op www.nederlandslandscuurlandschap.nl

